

هدایت سرمایه‌های ایرانی به شبکه توزیع کالا

زهرا آقاجانی، عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

گسترش صنعت

هدایت نقدینگی مردم یک جامعه به سوی بخش‌های مختلف اقتصادی اعم از تولیدی و توزیعی (خدمات توزیع) از وظایف اصلی دولت‌ها بوده و به نظر می‌رسد که با توجه به نامگذاری سال جاری به نام تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی، این موضوع از اهمیت خاصی برخوردار می‌باشد. در این ارتباط به نظر می‌رسد که هدایت نقدینگی مردم از طریق سیستم بانکی کشور و با اتخاذ تدابیر لازم از قبیل تعیین نرخ بهره با در نظر گرفتن نرخ واقعی تورم و ... و با توجه به رشد بالای نقدینگی در کشورمان، می‌تواند نقش مهمی در افزایش اشتغال، حمایت از تولید ملی و در نهایت رشد و توسعه اقتصادی داشته باشد. اما نکته اساسی هدایت بخشی از سرمایه‌های مردم به سمت بخش‌های تولیدی است در این راستا به نظر می‌رسد که هدایت بخشی از سرمایه‌های مردم به سمت بخش‌های توزیعی نیز به منظور نوین‌سازی شبکه‌های توزیع کالا در ایران می‌تواند نقش موثری در تنظیم بازار و افزایش رفاه عمومی مردم و به تبع آن رضایت‌مندی مصرف‌کنندگان داشته باشد. شایان ذکر است که به دلیل عدم رضایت فعلی ذی‌نفعان اصلی شبکه توزیع کالا از عملکرد این شبکه یعنی دولت، بازیگران و فعالان این بازار و در نهایت مصرف‌کننده به عنوان مخاطب اصلی این زنجیره، ضرورت هدایت بخشی از سرمایه‌های سرگردان مردم به این بخش؛ با توجه به اندازه بزرگ بازار در کشورمان یعنی دارا بودن بیش از ۷۵ میلیون نفر جمعیت در کشور در سال ۱۳۹۰ ضروری است و به نظر می‌رسد که می‌تواند نقش مهمی در افزایش تولید ملی و ایجاد اشتغال در کشور داشته باشد.

متأسفانه باید گفت که حرکت اقتصادی کشور طی سال‌های گذشته به گونه‌ای بوده که سیستم بانکی کشور نتوانسته است سرمایه‌های مردم را به درستی هدایت کرده و آن‌ها را در راستای رشد و توسعه اقتصادی هدایت نماید. به طوری که بخش اعظمی از نقدینگی و تسهیلات اعتباری ارائه شده به بنگاه‌های اقتصادی در بخش‌های کم اهمیت‌تر اقتصادی مثل خدمات (به مفهوم عدم در نظر گرفتن الزامات توسعه‌ای کشور) و آن هم زیر بخش‌های خدماتی بسیار زودبازده مثل بخش‌های

ساختمانی، واسطه‌گری‌های مالی و فعالیت‌های بورس بازانه مثل خرید ارز، طلا و غیره تزریق شده است. در حالی که به نظر می‌رسد جهت فراهم کردن بستر مناسب برای سرمایه‌گذاری، علاوه بر تزریق نقدینگی به بخش‌های تولیدی، تامین نقدینگی برای بخش‌های توزیعی جهت ارتباط میان قطب‌های تولید و مصرف نیز از مهم‌ترین شرایط لازم جهت توسعه اقتصادی کشور به شمار می‌رود.

در خاتمه می‌توان گفت که در شرایطی که به دلیل ریسک حاکم بر فضای کسب و کار در بخش‌های تولیدی و توزیعی، برخی از دارندگان نقدینگی حاضر به تخصیص منابع خود در بخش‌های مربوطه نمی‌باشند، چنانچه شرایط به گونه‌ای آماده شود که انگیزه فعالیت‌های غیرمولد کاهش و بدنبال آن انگیزه برای فعالیت‌های مولدتر افزایش یابد، آنگاه می‌توان امیدوار بود که نقدینگی جامعه در بالاترین سطح ممکن جهت‌دهی شده و موجبات افزایش اشتغال، افزایش تولید ملی و رشد و توسعه اقتصادی را فراهم آورد. علاوه بر این‌ها اتخاذ تدابیری در راستای رفع مشکلات ساختاری کشور در سطح کلان مثل جلوگیری از نوسانات بی‌رویه نرخ ارز، پایین آوردن نرخ تورم، متوازن کردن بودجه دولت، پایین آوردن نرخ‌های مالیاتی، سهولت انجام معاملات، تاکید بر سهولت اعطای مجوز برای نهادهای توزیعی، ساده‌تر کردن رویه‌ها و فرآیندهای کاری، دخالت کمتر دولت در بنگاه‌های اقتصادی و بازار نیروی کار، بهبود سرمایه اجتماعی، افزایش امنیت قضایی، ساده‌تر کردن رسیدگی به دعاوی و شکایات، استفاده از نهادهای شبه دولتی یا غیردولتی برای رسیدگی به شکایات و دعاوی قضایی در زمینه‌های مالی، توسعه فضای رقابتی، ضرورت تربیت مدیران ماهر و متخصص و ... جهت نوین سازی شبکه های توزیع کالا از طریق جذب سرمایه های مردم قابل توجه می‌باشد.